

Koray Çalışkan

koray.caliskan@radikal.com.tr

"Unutulmamalı. Türkiyeli Kürtler kültürel ve siyasi olarak önce Türkiyelidir. Çoğu Recep İvedik'e güler, BDP'ye oy verir."

Erdoğan ve Davutoğlu haklı çıktı. Suriye'nin gerçekten bizim iç işimiz olduğu belli oldu. Nedeni açık. Dün birçok köşe yazarı Türkiye'nin Kürt sınırınının 1.200 kilometreye dayandığını anlattı. Suriye PYD eşbaşkanı Salih Muhammet Muslim, onların Batı Kürdistan, bizim Kuzey Suriye dediğimiz ve Türkiyeli Kürtlerin Güney Kürdistan dediği, Bizim Kuzey Irak dediğimiz, PYD'nin Doğu Kürdistan dediği yere benzer bir bölgenin Suriye'de özerkliğe doğru adım attığını açıkladı. Yukarıdaki cümleye bir bakın. Yönler nasıl şaşırılmış değil mi? Aynı yere Kuzey, Güney, Doğu, Batı, her şey denebiliyor.

Bir coğrafyanın adı yönlerle anlatılıyorsa orada bir adaletsizlik vardır. Ege, Marmara, Akdeniz, Karadeniz diyoruz. Orada bir sorun var mı? Yok. Doğu diyoruz, Güneydoğu diyoruz, neden? İsmi söyleyemiyoruz da ondan. Bir yerin ismi yoksa o yerde sorun vardır. Ortadoğu'nun ismi boşuna pusulanın yönlerinden uydurulmamış.

Yeni pusula

Kürtler adım adım hak ettikleri özerkliği kuruyor. Türkiye bu konuda hata yapmıyor. Barzani ile ilişkiler iyi. De facto bağımsız Kürdistan devletiyle iktisadi ilişkiler kurulmuş durumda. Hatta iki hafta önce petrol doğrudan alınmaya başladı.

Aynı Barzani Suriye Kürdistanı'nın banisi, hamisi. Hatta kendi askerlerini yolluyor, Suriye Kürtlerini eğitiyor. Esad iyice yalnızlaştığı için yeni bir mücadele istemiyor. Türkiye'nin Kürt politikasının yanlış olduğunu bildiği için sınırını Kürtlere devrediyor.

Bu durumda Kürtlerin görece özerklik kazanmaları bazılarını rahatsız ediyor. Davutoğlu yüzünden böyle olduğunu yazanlar var. Ama Esad'a Türkiye karşı olsa da olmasa da durum aynı olacaktı. Bunu unutmamak lazım. Türkiye'nin Kürtler konusunda dış politikası kötü değil, stratejik derinlik var ama iç politikası yanlış.

Bu noktada esas soru şu: 1.200 kilometrelik Kürdistan sınırımız yavaş yavaş çizilirken bizim Kürt sorununa dair ezberlerimize ne olacak? Sınırın güneyinde Kürtler Kürtçe eğitim alırken, kuzeybatı sınırlarımızın ötesinde Türkler Türkçe eğitim alırken, Türkiyeli Kürtlere biz ne diyeceğiz?

Kuzey Güney'e dönmeyelim

Alternatif var. Siyasi çözüm. İki dilli yönetim. İki anadilli eğitim. Türkiyeli Kürtleri doğru anlamalıyız. Onlar Türkiye kültürünün, Türkiye siyasetinin, Türkiye ekonomisinin parçası. Öyle kalmak, ama onurlu bir şekilde yaşamak istiyorlar. Unutulmamalı. Türkiyeli Kürtler kültürel ve siyasi olarak önce Türkiyelidir. Çoğu Recep İvedik'e güler, BDP'ye oy verir.

Ne istiyorlar? Çocukları bilmedikleri dillerde değil, kendi dillerinde eğitilsin. Tabelalarda Amed de yazsın Diyarbakır da yazsın. Siyasetçileri eften püften nedenlerle rehin alınmasın.

O vakit ne yapmalı? Yeni bir siyaset pusulası belirlemeli. Başlangıç olarak da Türkiye'nin Kürt sorununa dair bir adım atmalı. Kuzey Irak'taki de facto bağımsız Kürdistan'ı düşünün. Çocuklar Kürtçe eğitiliyor. Arapçadan kopuldu. En çok Türkçe ve Kürtçe biliniyor. Petrol geliriyle görece müreffeh ve huzurlu bir coğrafya.

Suriye'nin geleceği Irak'ta, Kuzey Suriye'nin geleceği Kuzey Irak'ta yaşanıyor. Esadsız Suriye'de Kürtler kültürel özerklikten taviz vermeyecek. Türkiye'nin Kürtlerinin "birlikte olmuyor mu acaba?" diye sormasının önüne yalnızca bir Őeyle geçebilirsiniz.

Bir yap bozun parçaları ancak birbirinden farklıysa bir bütün oluşturabilir. Biz Kürtlere hep "bizim gibi olursanız anlamlı bir bütün oluruz" dedik. Oysa farklı olduklarını kabul etsek daha anlamlı ve güçlü bir bütün oluruz. Anlamsız atışma ve savaşlarla ölmeye mi anlamlı bir birliktelikle yaşamaya mı karar vereceğiz? Yanıt bekleyen en acil soru budur.